

VG

Oljefondet er verdt 7380 milliarder:

– Norsk stein verdt 8000 milliarder kroner

STEINRIKT LAND: NHO-sjef Kristin Skogen Lund sier det er mineraler i den norske grunnen for 8000 milliarder kroner, altså mer enn vi har i oljefondet. Her foran mye stein i veggen på NHO-huset på Majorstua i Oslo.

FOTO: CHRISTIAN CLAUSEN, VG

- [BJØRN HAUGAN](#) 15.des 2016 07:21

En rapport NHO presenterer, viser at den norske steinrøysa har verdier som kan gi 8000 milliarder kroner i inntekter.

Norges geologiske undersøkelse (NGU) har laget rapporten «Mineraler for det grønne skiftet» i forbindelse med NHOs årskonferanse på nyåret.

Den viser at påviste og antatte ressurser i bakken representerer verdier for 2500 milliarder kroner.

Lenger ned i saken kan du se på kart om det er gull eller gråstein i ditt nabolag.

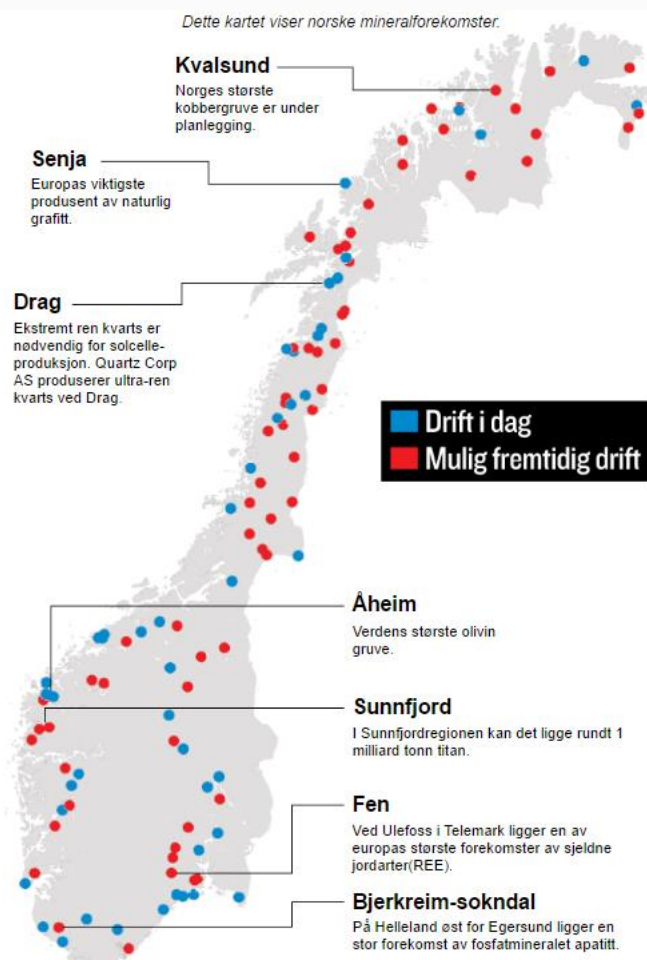
– Det er veldig spennende, fordi det i stor grad er mineraler som kan brukes i mobiler, elbiler, fly og vindmøller, som kan bidra til det grønne skiftet vi er nødt til å få til, hvis vi skal nå våre klimamål, sier NHO-sjef Kristin Skogen Lund.

– 8000 milliarder

Bearbeidingsverdien er mye høyere.

– Jeg skal ikke si at den norske gråsteinen er den nye oljen – det skal jeg ikke. Men bearbeidingsverdien av mineraler for 2500 milliarder kroner, er anslått til om lag 8000 milliarder, sier hun.

Oljefondet er i dag på 7 380 milliarder kroner.

– Den norske steinrøysa er undervurdert?

– Ja, vi snakker lattermildt om av vi skal tilbake til steinalderen. Men det kan faktisk ta oss inn i en grønn fremtid: Den fornybare revolusjonen gjennom blant annet elbiler, solceller og vindkraft forutsetter at det skaffes materialer som kan brukes. Oversikten vi presenterer i dag, viser at Norge har en fantastisk mulighet til å utvikle industribedrifter og arbeidsplasser for å utvikle mineraler det er stor etterspørsel etter, sier hun og går gjennom noen av de mange prosjektene (Se syv bokser knyttet til kartet).

– Det kan bli støy

– Ved siden av å kunne bidra til miljøvennlig produkter, har de fleste av disse prosjektene noe annet til felles: De ligger i distriktene. Det er en historisk mulighet til å motvirke fraflytting og å skape arbeidsplasser lokalt.

– *Mange er omstridt fordi det ikke bare kommer arbeidsplasser, men også gir sår i naturen og omstridte deponier av slam?*

– Miljøaspektene er åpenbare og det kan bli støy av dette, men det får vi ta. Vi vet at utvinning ofte bidrar til innhugg i naturen og behov for deponi. Vi opplever at mange av stedene med stort potensial ligger på mindre steder, og at det er lett å si nei til ofte usikre investeringer, av hensyn til naturen, sier Skogen Lund. sier Skogen Lund.

Åpner for penger til kommunene

– Men vi mener det er viktig å ta den debatten, fordi det dreier seg om så store uutnyttede ressurser som kan bidra både til arbeidsplasser i distriktene og til et grønt skifte.

– *Hvor store CO₂-kutt kan det gi?*

– Det er ikke så lett å beregne, fordi det i stor grad er materialer som vil bli eksportert til produsenter som utvikler miljøvennlige produkter.

– *Er ikke erfaringen at det ofte er internasjonale storselskaper som kommer inn og graver ut inntekter, uten at det skaper veldig store verdier i Norge?*

– Ja, det er en viktig debatt. Det skapes uansett lokale jobber, men vi mener i tillegg det må vurderes om det er riktig at noe av for eksempel selskapskatten kan bli igjen lokalt, noe som vil gi kommunene direkte inntekter.

– *Du kommer ikke utenom at gruvedrift skaper lokal motstand?*

– Nei, men vi trenger å ta en nasjonal debatt, fordi det er så mange muligheter. Deponi, for eksempel, dreier seg i all hovedsak om stein. Den kunnskapen vi har i dag, viser at man snakker om små eller ingen skader på lang sikt. Dette er som sagt ikke vår nye olje, men det kan bidra til å tette igjen verdiskapingsgapet etter oljen og gassen.

Grus og gull

Hun trekker frem et annet miljøelement:

– Transport av grus og pukk står for 20 prosent av all tungtransport på norske veier: Å organisere kjøringen, slik at pukk hentes mest mulig lokalt, er et meget viktig miljøtiltak.

Og selv om det svært sjelden er gull i noe som glimrer, er det flere gullforekomster i Norge, som har potensial til utnyttelse.

– Rapporten forteller at en mobiltelefon inneholder 0,02 gram gull. Hvis ett års Iphone-salg skulle tas ut i en gruve, ville det utgjort et hull tilsvarende en seks kilometer lang biltunnel, sier hun.

– **Store verdier**

– Det er store verdier i norske fjell. Mineralene som ligger her gir muligheter for lønnsomme arbeidsplasser og økonomisk vekst, sier næringsminister Monica Mæland (H).

Hun sier regjeringen har lagt til rette for store mineralprosjekter.

– Vi sier ja til de store, viktige prosjektene som har ligget på vent lenge. Samtidig er det viktig at veksten i næringen skal være bærekraftig.

– *Det er stort potensial, men også stor sjanse for mange lokale miljøprotester?*

– Vi vil fortsette å stille strenge krav og sikre miljøovervåkning. Vi tenker kanskje ikke over det i hverdagen, men mineraler inngår i alt fra sement og papir til medisinske implantater. Tilgang på mineraler er også en viktig forutsetning for å lykkes med det grønne skifte, sier hun.